

dağın

FİKİR VE SANAT DERGİSİ

Mehmet ORHAN

Ölneyt ÖZKUL

AGIN

Hüseyin KABASAKAL

Zafer GENÇAYDIN

Ali Muhlis ÖZÇELİK

Osman Sulhi AKSU

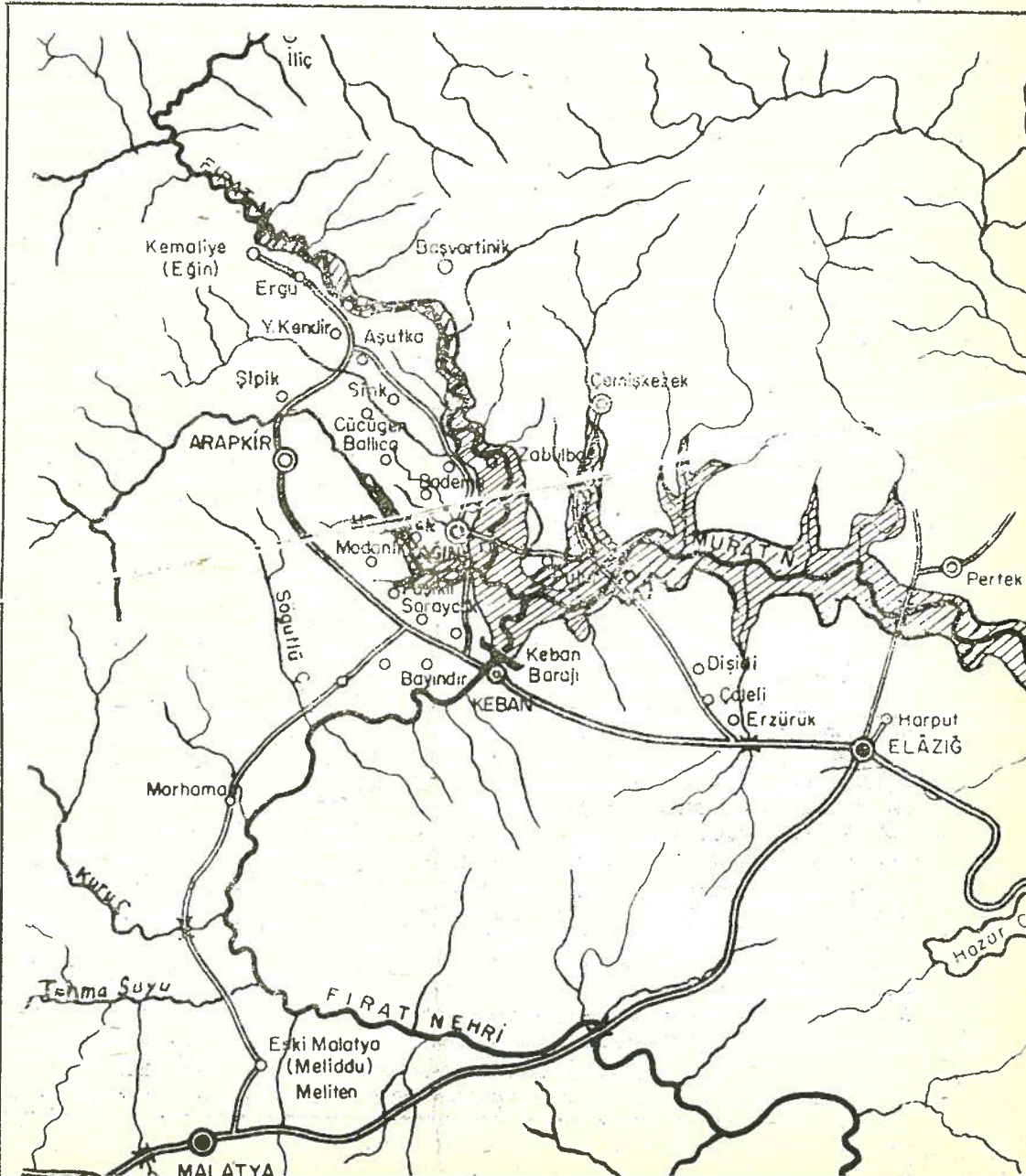
Nezhat FIRAT

Mehmet KARATAŞ

Dr. Mebrure YAGCIOĞULLARI

İsmail BEYDEMİR

Mehmet TÖZÜN

9/67

PARİS'TE Bir Hozakpur'lu

Mehmet ORHAN

(Geçen sayıdan devam)

Büyük Lâflar ve İpte Kurutulan Otomobil

Bazan insan büyük lâf etmek istiyor. Bazı kitaplarda, dergilerde rastlırsınız çoğu zaman, «Seçme sözler», «Özlü sözler» gibi başlıklar altında. Onları göyle bir dikkatle inceleseniz anlamsız sözlerdir birçokları, ama insanların hoşuna gider işte.

Geçen gün öyle süslü bir cümle ile «Medeniyetin tarifi» ni yapayım dedim kendi kendime. Bir türlü süsleyemedim kafamdaki fikri. Demek o da bir sanat. Ama şurası muhakkak ki medeniyet, insanın tabiate ve eşyaya hakim olmasıdır bence.

Böyle düşündürken duvarda renkli bir reklam afişi çarptı gözüme. Bir sabun tozu reklamı. Fila marka sabun her şeyi temizler diyor. Reklam, Avrupa medeniyetinin bir başka özelliği.

Duvarı reklamı yapılan sabun neleri temizlemiyor ki... Önlüklü bir hanım, bu harika sabunla yıkadığı şeyleri bahçede ipe asıyor : Önce çocuğun yün kazığını yıkamış asmış, sonra evin köpeğini, onun ardından küveti ve nihayet mutfaktaki bütün kap kacağı yıkamış asmış ipe. Otomobili de henüz yıkamış ipin nihayetine ilis-tiriyor.

Avrupa'ya mal sevkedip de alıcı bulamadığından yarıdan tüccarlarımız elbet bir gün gelir reklamın sihirli kudretine inanırlar da «ipte kurutulan otomobile» benzer afişlerle önce Avrupa medeniyetinin havasına girerler sonra mallarını satarlar.

Fransa'da Seçim

Mart ayında Fransa'da Milletvekili seçimi vardı. Yirmi milyonu aşkın Fransız seçmeni sandık başına giderek beşyüze yakın milletvekilini seçti. Seçime katılan parti sayısı bizdekinden kalabalık. İçlerinde en kuvvetlileri De Gaulle'cüler, Sosyalistler ve komünistler, Propagandalar, seçimden bir buçuk ay kadar önce başladı ve seçim gününe kadar devam etti. Ama bizdeki gibi değil. Bu bana, vaktiyle dinlediğim yasanmış bir olayı hatırlattı. Olay şu : Anadolu'dan Ankara'ya yüksek öğrenime gelen bir genç, ilk defa bir Ankara sinemasına gidiyor. Olayı kendisinden dinliyelim : «Gışe kalabalıktı, biletlerimizi güçlkle alıp içeri daldık. Filmin başlamasına az zaman var. İlkın, salonda kimsecikler yok sandım. Çünkü gıt çıkmıyordu. Sonra, baktım hemen bütün yerler dolu. Biz de yerimizi bulup oturduk.

Dakikalar geçti, filmin başlama zamanı geldi, yine kimsede ses yok. Derken film başladı, ama, ben de adeta rahatsız oldum. Benim alışık olduğum sinemalarda, film başlamadan önce, başta çocuklar ve gençler olmak üzere bütün seyirciler el çırparak ve ayaklarını yere vurarak tempo tutarlardı, ıslık sesleri, bağırışmalar salonu çınlatırdı. Film böyle bir festival ortasında başlar ve hızını alamayan gürültüler daha bir süre devam ederdi.»

Bizim alışık olduğumuz seçim kampanyasında da meydan mitingleri yapılır, saatlerce nutuklar çekilir, hoparlörler bangır bangır bağırır, her yanı parti bayrakları ve flâmalarla donatılmış kamyonlar, otobüsler ve taksiler günlerce sokaklarda geçit yapar, bindirilmiş vatandaş kitleleri «Ya, ya, ya... şa, şa, şa...» diye bağırarak caddelerde dolaşır, radyolar günlerce sınırlarımızı törpüleyip durur.

Ve bu hengâme içinde sandık başına gidilir. Anlaşıyor ki demokrasi yolunda şu gürültülü patırtılı dönemi atlatmadıkça sessizlik içinde rahatça bir film seyretmemiz mümkün olmayacak.

Hamal! Hamal!

Bizim bir adımız da «Efendi Millet» tir, bilirsiniz. Buna dair şarkılarımız, destanlarımız da vardır. Hani, Atatürk de bir gün sofrada, yabancısı misafirlerine Mehmetçigi göstererek : «Türk Milletine her şeyi öğretebilirsiniz, fakat uşaklığı asla!..» demiştir. Devamı 7 sayfa

ÇOCUK FIKRALARI

H İ Ç

Yükseğin annesi bir şey arıyordu,
Her tarafı altüst etmiş, fakat bulamamıştı.
Gittikçe de sinirleniyordu.

Yüksel annesine sordu;

— Ne aradın anne?

— Hiç!..

Yüksel sesini yavaşlatarak;

— Hiç arıyorsan şeker kutusuna bak.

Cüneyt ÖZKUL

Ağın Abdullah Lütfü

İlkokulu 2. sınıf Öğrencisi

Kapak : Ağın'ın coğrafi yeri — Hüseyin Kabasakal

(Geçen sayıdaki kapak : Ağın'dan bir görünüm. Fotoğraf : Mustafa Niksarlı)

AĞIN

FİKİR ve SANAT DERGİSİ

BİR DERNEK VE BİR YAPIT

Ağın Fikir ve Sanat Dergisi

Sahibi : Ağın Kültür derneği
adına Dr. Vakıf ÖZKUL

Bu sayıda yazı işleri müdürü
Nihat İSBİR

İdare yeri ve haberleşme ad-
resi : İç Cebeci Özsoy sokak
No : 3/4 — ANKARA

Gönderilen yazılar «Yazı ku-
rulu» nun incelemesinden ge-
çer.

Gönderilen yazılar, yayınlan-
sın veya yayınlanmamasın, geri
verilmeyeceği gibi telif ücreti
de ödenmez.

Dergimiz ayda bir çıkar.

Dizgi ve Baskı Ankara Basım
ve Çitavi — ANKARA

YIL : 1
SAYI : 9
EYLÜL — 1967

Fiatı 100 Krs.

Yılığ : 12 TL.

Daha önceki bir sayımızda Türkiye'deki derneklere değinmiş, bu arada dergiyi çıkarmakta olan AĞIN KÜLTÜR DERNEĞİ'nden kısaca bahsetmiştik. Ayrıca yine bölgesel bir dernek olan SOSYAL TESİSLER YAPTIRMA ve ONARMA DERNEĞİ'nin bildirisini yayınlamıştık.

Bu yazımızın konusu HAYIRSEVERLER DERNEĞİ'dir. Adı geçen dernek 23 - MART - 1960 tarihinde Danıştay ikinci daire başkanı Şeref Hocaoglu'nun öncülüğü ile Ankara'da kurulmuştur. Kurucu üyelerin dörtte biri yüksek kademe devlet memurları ve yabancılardır. Geri kalan kısmı Ağın'lılardır. Ana amaçları yoksul, kimsesiz ve işsizlere yardım, yoksul öğrencilere yardım, kalkınmaya muhtaç yerlerde sosyal yapıların inşası gibi konulardır. Dernek, çalışmalarında daha yararlı olabilmesi için kamu faydasına yarar dernekler arasına girme dileğinde bulunmuştur. Uygun görülen bu dilek Bakanlar kurulunun 27/2/1961 gün ve 5/899 sayılı kararı ile kamu faydasına yarar dernekler arasına alınmıştır. Kuruluşundan bu yana Şeref Hocaoglu, Hüseyin Kabasakal, Cevat Onay dernek başkanlığı yapmış ve birçok Ağın'lılar yönetim kuruluunda hizmet görmüştür.

Ağın, gerek nüfus, gerekse yüzölçümü bakımından küçük bir ilçedir. 1953 yılında Bucaklıktan kurtulmuştur. Bölgesel gelirleri halkını barındıracak ölçüde olmadığından, çoğunluk, tahsil amacı ile gurbete çıkmıştır. Bu yüzden derneğin okuma yazma oranı artmış, Türkiye'nin baş sırasını almıştır.

Türkiye'nin birçok il ve ilçesinin yoksul halkına yardımda bulunan dernek, çalışmalarının büyük bir kısmını Ağın'a yöneltmiştir. Çalışmalarının başlıcaları şunlardır : Sağlıkımı koruyacak bütçeye sahip olamayan kimselerin hastahanelerde muayene ve tedavileri için tavassutta bulunmuş, bedeni sakatlığı olan kimselere Vakıflardan maaş bağlanması için aracı olmuş, hasta, yoksul aile ve öğrencilere maddi yardımda bulunmuştur. Gümrüklerde elkonulan mallardan temin ettiği binlerce giyim ve kullanma eşyalarını muhtaç halka dağıtmıştır. En büyük başarısı, bugüne kadar devlet elinin çok az uzandığı Anadolu kasabası Ağın'da kültür ve eğitim merkezi olarak yaptırdığı yapıttır.

En ileri ilçelerde görülebilecek olan yapının büyük bir okuma salonu vardır. Burası gerektiğinde sinema salonu, ihtiyaç halinde tiyatro salonu olarak kullanılabilir. Devlet tiyatrosunca planlanmış modern portatif sahnesi mevcuttur. İtina ile yapılmış ve binlerce kitap alabilecek kapasitede kitaplığı, yurt olarak kullanılabilir bölümleri, misafirhanesi, hasta muayene ve bakım yeri vardır. Çok yönlü ihtiyacı karşılamaktan başka, kaloriferi, modern moblesı, mutbak takımları, şöbeni ve diğer teçhizatı ile halkımıza örnek teşkil etmektedir.

Keşif bedeli yarım milyonun çok üzerinde olan bu yapının kuruluşuna (son hesaplar çıkarılmamıştır) — merkezden yüzbin lira gönderilmiş, donatımına kırk dokuz bin lira sarfedilmiştir. Yapıtta kullanılan malzemenin çoğu, dekor malzemesinin bir kısmı Hocaoglu'nun kişisel çabaları ile parasız olarak sağlanmıştır. Sayın Hocaoglu'nun saygı değer bu çalışmalarını, Ağın'ın yalnız bugünkü değil, gelecek nesillerde süranla anacaktır. Ayrıca bu dernekte feragatla çalışan yönetim kurulu üyelerini ve Ağın şubesi mensuplarını saygı ile anarız.

Hayrseverler derneği bütçesinin (1965 yılı bütçesi 163.000 liradır) küçük bir kısmı ilçe ödentileri, geri kalan kısmı özel ve tüzel kişilerden sağlanan yardımlardır. Dernek en büyük yardımı Sağlık Bakanlığı Sosyal Hizmetler fonundan almıştır. Doğunun kalkınması gereğine inanmış ve yardıma düstur edinmiş olan eski Sosyal Hizmetler Genel Müdürü sayın Osman Yaşar kişisel yetkilerini de kullanarak derneğe büyük yardımlar sağlamıştır. Fahri hemşehrımız sayın Yaşar'ın yardımlarına burada belirtmeyi ve Ağın'lılara duyurmayı görev sayıyoruz.

Devamı 15. Sayfada

Köktü tarihi çağlara ulaşan bu küçük, fakir Kasaba, Doğu Anadolunun yaşlı, kıraç dağları arasında ömrünün dramını tamamlamaya çalışır.

Yurdun bilim tarihine sayısız elemanlar yetiştiren bu fedakâr Belde - hiç değilse - tanıtma yönünde gayret harcayarak evlâtlarını bekler.

Ağın Dergisi bu bakımdan çok değerli bir kılavuz olmuştur. Bu himmet ve hizmete şükranlarımızı sunarken, biz de AĞIN'ımızın Tarihteki yerine -naçizane- bir ışık tutmaya çalışacağız.

Bu zor sorumluluğu yüklenirken bölgenin genel Tarihi yönündeki araştırmalardan faydalandık. Bu yardımcıların ışığında kendi görgü, bilgi ve araştırmalarımızı da kattık. Hata ve kusurlarımızın, bu yoldaki belgelerin verimsiz ve kısır oluşunda aranmasını dileriz.

AĞIN'ın Yurt Coğrafyasındaki Yeri

Kuzey Anadolu dağları, Güney, Doğu Torosların arasındaki bölge Doğu ANADOLU'dur. Bölgeyi şekillendiren yüksek yaylalar, sıradağlar, çukur ovalar bölgeye romantik manzaralar verir.

Kaynaklarını Doğu Anadolu'nun dağlık kuzey bölgelerinden alan Fırat Nehri iki büyük koldan teşekkül eder. Kuzeydeki kol KARASU, Erzurumun kuzeyinden, DÜMLÜ tepeden çıkar. Önce batıya yönelir, Munzur dağlarını dolayarak güneye doğru döner. AĞIN'ın 5 km. kadar doğusundan hırçın uğultularla akar. Keban'a 10 km. kala, Van gölü kuzeyinde ALADAĞ'dan çıkan ve Malazgirt, Muş ovalarından geçerek, sakin bir akışla uzanan MURAT ırmağı ile birleşir.

AĞIN, bu iki nehrin birleştiği noktanın 15 km. kadar kuzey batısında kurulmuştur. AĞIN'ın kaderi, tarihi çağlar boyunca bu (iki Su) nun vefasız kıvrımlarına takılı kalmıştır.

Makina Çağı öncesinde, yollar genellikle nehir vadilerini izlerdi. Bir deyimle nehirler, yolların tabii güzergâhı idi. Bu kaide bugün de kısmen yürürlüktedir.

Asırlardan beri Doğu Anadolu'da kurulmuş yol sebekelerinden bugün dahi-genel istikamet bakımından- faydalananlar vardır.

Bu meyanda; Nusaybin, Diyarbakır, Harput, Malatya, Kemaliye, Erzincan, Erzurum ve Malatya - Sivas - Samsun ve gene Adana-Gaziantep yönlerinden gelerek Malatya - Kemaliye (Eğin) - Divriği - Samsun bölgesine uzanan tarihi ticaret yolu önceleri AĞIN'dan geçerdi. Halâ, «Madençi Yolu» adı ile anılan, metrük kervancı yolu (ki Ağının doğu yönünden geçer) bu eski yolun bugüne kalmış tarihi bir armağandır.

Teknik yol yapım araçlarının ve yol tekniğinin gelişmesi, ticarî ve askerî faktörlerin değişmesi ile eski yolların ve merkezlerin birçoğlarının değeri düşmüştür. Bu arada AĞIN da yol uğraklığı kabîliyetini ve gelir kaynaklarından en önemlisini kaybetmiş, yıldızı sönmüştür.

a ğ ı n

Hüseyin

Ağın idarî, ticarî ve askerî yönlerde, genellikle Harput ve Malatya illerine bağlanmıştır. Her iki ilin Ağın'a olan kuş uçuşu uzaklıkları Elâzığ 60, Malatya 120 km. kadardır. Elâzığa, ikisü yolu adı verilen Karasu'dan Pağnik köyü yanından ve Murat Suyundan Fatmalı ve Ahorik köyleri yakınından, ilkel sallarla geçilmek suretiyle Dişidi - Naldöken Boğazı - Hulvenk Boğazı yolu ile gidilirdi. Malatya'ya da Arapkir Çayı geçitlerinden geçilerek, Fırat batı yamaçlarından, Morhamam üzerinden ve Tohma çayının tarihi Kırkgöz köprüsünden geçilerek gidilirdi. Her iki beldeye ulaşan, bugünkü yollar yapılmadan önceki yolculuklar acı hatıralar ve çileli yorgunluklar hatta nehir ve çaylarda vukua gelen facialarla, Ağın'lıların hafızalarını nesilden nesile doldurmuş ve ağıtlara konu olmuştur.

Keban Barajı tamamlandığı zaman, bölge coğrafyasında çok önemli değişiklikler olacak. Bu durumda Ağın ve Ağınlıların hayatında belirecek müsbet ve menfi etkiler ayrı bir inceleme konusudur. Şu kadarını ilâve etmeliyim.

Ağın yeşil gölgeli bahçeleri, tatlı meyveleri yetiştiren güzel bağları, çağıldayarak gün yüzüne taşan soğuk sulu kaynakları ile karakterini bulmuştur. O kadar ki; AĞIN kelimesi Ermeniceden gelme ve su membaı anlamını taşır. Eğin, Eğnik isimleri de bu kelimenin müştak ve değişikliğe uğramış deyimleridir,

Barajın obur suları Ağının bu karakteristik özelliklerini yutacak, geriye birkaç dönüm bağ ile, kurak bir kasaba ve beyaz topraklı yamaçlar kalacaktır.

Charles Texier, 1832 yılında Anadolu'yu gezerek «Küçük Asya» adlı bir eser yazmıştır. Bu eserde bölgemizi anlatırken, insanı acı düşüncelere sürükleyen ve bugün bilmediğimiz şeyler söylüyor. «Yollar dağlık ve ormanlıklardan geçer. Dağlar yeşil, bahçeler sulak, ahali çarşkan ve zekidir. Şemsiye şeklindeki çamlar ve Halep çamları gölgelikler teşkil eder.» diyor. Ne acıdır ki; bugün bu güzel şeylerin hiçbirisini tam anlamıyla bulmak mümkün değildir. O mutlu mazinin yerinde gırtlak, yoksul, çıplak, çorak tepeler, Ortaçağları temsil eden kısırlar ve ne yapması gerektiğini düşünüp, birşey yapamayan kavruk insanlar kalmıştır.

AĞIN ve Tarihi Kalıntıları :

Tarihin kaydettiği ilk çağlardanberi bölgede yaşayan insanlar muhtelif yerlerde -Silik ve tahrip edilmiş olsa da- bazı izler ve kalıntılar bırakarak geçmişlerdir. Bunlardan bir çoğu kazıya girilmeden de görülebilir. Örneğin;

tarihi

KABASAKAL

1 — AĞIN — PAĞNİK yolunun KURTKA-YA kesiminde derenin güney yamaçlarına oyulmuş, halen KALACIK (KALECİK) adı ile tanınan Kale harabeleri.

Bu kaleler; Fıratı geçerek PAĞNİK - AĞIN vadi yolu ile AĞIN merkezine yönelecek düşman kuvvetlerini durdurmak amacı ile kayalar oyulmak suretiyle yapılmış ve kullanılmıştır. İnşa tarzı Eti kalelerinin benzeridir. Kayaların yumuşak olması dolayısıyla tabii tesirlerin tahribatı büyük ölçüde olmuştur. Buna rağmen bu kaleler ve yönlerinde meydana çıkan Eti ve Roma stili mezarlar o devirde AĞIN'ın önemli bir merkez olduğunu belirtecek niteliktedirler.

2 — Hoşirlik, Çitlik, Hop, Çarıkko, Pegler, Mezatlar, İnabut gibi bölgelerde tarımsal kazı işleri yapılırken bazan da toprak üstünde görülen bina temelleri, yontulmuş taşlar, sütun başlıkları, dibek (Sokku) taşları, loğ taşları, sağlam veya kırık küpler, uzaktan su getirildiğini anlatan pıslırılmış topraktan su boruları AĞIN'ın bu bölgelerde ya aynı devirde yahutta ayrı devirlerde yaşanılmış büyük bir kasaba olduğunu belirten işaretlerdir. Çarıkko yolunun Üçduderesiyle kesiştiği yerdeki tarlanın dere yönüne duvar yapılırken Hop istikametinden gelip derenin tabanından Mezatlar istikametine uzanan ve 25 santimetre çapında «Pornek» denilen küp borularla yapılmış çok güzel bir su yolu bulunmuş. AĞIN böyle mükemmel bir su tesisatına ne yazık ki tam anlamıyla bu gün dahi kavuşmuş sayılamaz.

3 — AĞIN — KEMALİYE yolu kuzeyinde AĞIN'a 3 km. kadar uzaklıkta AĞILIK ve karşısında SAMSOR deresi kuzey yamacında ve küçük bir pınara sırtını vermiş bir kaç dut ağacı önünde birer harabe vardır. İnsanoglu her çağda beldeler kurmuş ve kurulanları da çok defa yıkmış yok etmiştir. Adı geçen buharabelerin de iyi taşları alınmış, taşınmış ve geride moloz yığınları kalmıştır. Bir kazı yapılabilse bu dilsiz yığınlar altından mazinin bir çok işareti bulunabilir. Bu harç ve molozların, tarih AĞIN'ının bir mahallesinden kaldığından şüphe edilemez.

4 — AĞIN'a takriben 5 km. güney batıda, Arapkir Çayı üzerinde KARA MAGARA köprüsü vardır. Bu köprü üzerinden ELAZIG - AĞIN - ARAPKIR - SIVAS istikametinde uzanan tarihin ticari ve stratejik yolu geçirdi. Bu köprü halen o yöndeki köylerle AĞIN merkezini bağlayan tek geçit aracıdır. Üzerindeki yazılardan köprü'nün Doğu Romalılara ait olduğu anlaşılmaktadır. Köprü istikametinde uzanan bazı kesimleri

halen sağlam kalmış metruk bir de yol vardır ki ağızdan ağıza (Sultan Murat yolu) diye söylenir. IV. Murad'ın Anadolu'yu baştan başa katederek anarşi içinde olan, o devirde İranlıların eline geçen Kafkasya ve doğu vilayetlerini kurtarmak ve Irak'ı (BAĞDADI) geri almak için buralardan geçtiği, Kara mağara köprüsünü tamir ettirdiği, adına izafe edilen yolu yaptırdığı, Fıratın askeri bir köprü ile ordusunu geçirdiği bu mak-sat için Bük kayalarına karşılıklı demir kazıklar çaktırdığı dedelerden intikal eden hikâyelerden öğrenilmektedir.

5 — Kara mağara köprüsü civarında çay mecrasının genişlediği, (KERVANSARAY DEĞİRMENİ) diye tanınan değirmene yakın bir kesimde, bir kervansaray (Büyük han) bulunduğu, bundan evvelki bölümde adı geçen yolun tarihi değerini ifade ettiğini büyük kervanların, askeri kolların burada misafir edildiğini, bugün bir moloz yığını halinde mezarlaşan bu tesisin, bir su değirmenine ad olmak şansı ile unutulmadığını acı duyarak ifade etmek isterim.

6 — HASTEK KALESİ; HASTEK KÖYÜ AĞIN'ın batısında ve 5 km. kadar uzağında yüksek bir düzlükte kurulmuştur. Köyün güneyi Arapkir çayının kemirip derinleştirdiği bir uçurum kaya duvarı ile sınırlıdır. Bu uçurumun üzerinden bakılınca çayın açık mavi gerisinde HASTEK KALESİ'nin ihtiyar mazisi görülür. Bu kale, sert kayaların tabakalarından faydalanılmak suretiyle ve çelik kalemle yontularak yapılmıştır. Uzun dehlizlerde, su depolarında, cephanе çukurlarında barınak olarak kullanılan hücrelerinde tarihi insanın can kaygısı ve hayatının devamı endişesiyle ne fedakârlıklar, ne emekler sarfettiğini ibret, hayret, hayranlık ve acı ile takip edebilirsiniz. Kalenin bazı kısımları, giriş yerleri zamanın tahribatına uğramıştır. Kale bir tarih mucizesidir. Bir kasaba topluluğunu düşman taarruzundan koruyacak ve muhasara devamınca barındıracak bütün tesisleri düşünülmüş ve yapılmıştır.

Dört kat üzerine oyulmuş bu azametli eser çıkış imkânlarının tahribe uğramasından ötürü halen tam olarak gezilememektedir. Salonları, depoları, su kuyuları, mazgalları vesair hey'etiyile kale insan oğlunun yaptığı şaheserler arasında sayılacak niteliktedir. Mağara devrinde başlayan insan emeğinin, durmadan ilerleme ve eklemeleri ile devam etmiştir. Hristiyanlığın yayıldığı devirlere uzandığı ve yakın çağlara kadar kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Kalenin kuzey devamında, büyük bir de kilise bulunur. Daha yukarıda tarihi HASTEK ve Türk AĞIN'lıların önceden barındıkları köyün harabeleri vardır ki çileli mazilerini inceleyecek arkeolog ve tarihçileri boş yere beklemektedirler.

(Devamı gelecek sayıda)

Ak Örtülere Gösterilen Tepkinin

Zafer

«Ağın» in 4. sayısındaki «Bir geziden izlenimler» başlıklı yazıda bazı okurların «Ağın'a özgü tecrit sıfatından kurtulup sadece süs ve geleneksel olarak kullanılan ve milli kıyafetimiz olan beyaz örtülerin atılması neden istenmektedir» diye yakındıkları haber veriliyor. Gerek bu haber gerek Sayın Ülkü Soylu'nun yazdığı «Atalım ak örtüler!» başlıklı yazısı, ak örtü konusu üzerine eğilmek, konunun toplumsal ve psikolojik nedenlerini incelemek gerekliliğini doğuruyor.

Ekonomik, kültürel, politik, dinsel ve etnik yapısıyla bir bütündür toplum. İçinde yaşadığı toplumun kültürel yapısına göre kişiliğini bulan birey toplumun ortaya koyduğu değer ölçülerinin dışına çıkamaz, ona uymak zorunluluğunu duyar. Uymadığı zaman yalnız kalacağı, yadırganacağı, hor görüleceği kanısıyla toplumsal yasakları kabullenir. Bilinçsiz olarak toplumun tutsağı olan kişi mutluluğu kendi davranışlarının çevresindeki kişilerin davranışlarıyla uyumunda arar. İntibaksızlığa düşmemek için toplumun koymuş olduğu kalıplaşmış değer ölçülerini olduğu gibi kabullenerek pasif intibaka geçer. Ki bu durum kişilik yönünden cılızlıktır. Kendi isteğinin dışında kurulmuş düzen içerisinde erimek, kişiliği yitirmek demektir. Genç kuşakların, kendilerinden önceki kuşaklar tarafından kurulmuş olan düzenin dışına çıkamayışlarının nedeni, toplumsal kalıtım yoluyla geçen kültür mirasına göre biçimlenmiş olduklarıdır. Genç kuşağın üzerine oturduğu bu kültür mirasını, aklın ilkelerine vurarak bilimsel bir şekilde yargılamak ve kendi geleceğine uygun bir düzen hazırlamak ancak yetenekli, ileri görüşlü kişilerin işidir. Toplumsal düzeni değiştirmede atıllara girilmiş kimseler, alışılmış düzenin kurucuları ve koruyucuları tarafından hor görülmuş hatta cezalandırılmışlardır. Buna karşın toplumun gelişimini durduramamışlardır. İnsanlık tarihi bunun örnekleriyle doludur.

Yetişkinlerin, genç kuşağı kendi arzuladıkları ve uyum içerisinde bulundukları düzen içerisinde çekme çabası, yeni durumlara uymada güçlük çekme ihtimalinden doğan kuşkunun sonucudur. Yaratılışın doğasal gereği olarak kişi zor uumlardan kaçır. Hazır miraslara konmak, kazanmak için çaba göstermekten daha kolaydır. Bu bakımdan değişikliklere ve zorluklara uymaktan kaçan kişi kurulu düzenin devamını sağlamaya çalışır. Başaramayınca da, tüm yaşantılarını kişisel kültür ve eğitim anlayışına göre biçimlendirdiği çocuklarının gözünde değersizleştirdiği kanısına varan yetişkin, yeni kuşağı eskiye nazaran daha itaatsiz, daha dikbaşlı hattâ daha ahlâksız bulur. Bu yargı yetişkinin geçmiş yaşantılarıyla yeni kuşağın yaşantıları arasında ortak bağ olmayışından, özlemini duyduğu halde yaşama imkânını bulamadığı bir hayatın eksik-

lik duygusu halinde bilinç altına itilmesinin sonucudur.

Yetişkinlerin gençleri dejenere, gençlerin de yetişkinleri anlayışsız olmakla suçlamalarını toplumsal ilişkilerin değişik bir yönü olarak kabul ediyoruz. Ancak kuşakların karşılıklı olarak birbirlerini suçlaması ve değer yargılarını zorlama ile kabul ettirmeleri yerine toplum bilimin ve psikolojinin ilkelerine göre en uygarca olanı benimsemek en akıllıcası ve insancası olacaktır. Yetişkinlerimiz unutmamalıdır ki, tıpkı bir çocuğun allesinden kalan mal - mülk mirasına konduğu gibi, genç kendisinden önceki kuşakların bıraktığı kültür mirasının üzerine oturmak-tadır. Pek tabiidir ki bu mirasları bilimsel bir seçime tabi tutarak içinden çağımızın ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte olanlarını benimseyecek ve uygarca bulmadıklarını bırakacaktır. Tıpkı yetişkinlerimizin yaptığı gibi. De-delerimizin yaşayışını, düşünceleriyle, giyim - kuşamlarıyla davranış ve herşeyleri ile devam ettiren kaç kişi görebiliyoruz? Kaç kişi çıkar çarık giyen, çarşaf giyen, şalvar giyen, ahır seki-lerinde oturan, otobüsü bırakıp yaya yürüyen... Çünkü zaman değişti. İhtiyaçlar değişti. Dünya görüşü değişti. İhtiyaçlar günlük hayatta kullanılan araçları, araçlar hayatı ve dünya görüşünü değiştirdi. Çağımızın sorunları o kadar çoğalmış ve o kadar değişmiştir ki bu sorunlara çok kısa zamanda çözüm yolu bulmak zorundadır bu günün insanı. Artık yirmi yaşına kadar çelik oynamak zamanı geçmiştir. Çok küçük yaşlarda yaşamın zorunlulukları biniyor kişinin boynuna. Çağın kuşağına çarşaf örtü sorunundan önce daha da ciddi sorunlara çözüm yolu bulmak zorunluluğu düşüyor. Eğer uygarız diyorsak...

Bütün bu yaşama sorunlarına paralel olarak değişen dünya görüşünün yanında ahlâk anlayışında değişmiştir. Ama ahlâksızlık biçiminde değil, erdemden yana değişmiştir kanımca. Toplumların değer ölçüleri içerisinde giren ahlâk anlayışı toplumların kültür düzeyine göre değişir ve bireysel ilişkilere göre biçim bulur.

İşte hemşehrilerimizden bazılarının, bazı gerekçeleri ileri sürerek «beyaz örtülerin atılması neden istenmektedir» biçimindeki yakınlıklarının altında bir ahlâk anlayışının gizlenerek ak örtülerin atılmasına karşı zekice bir çıkış seziliyor. Kaldı ki ak örtüler Ağın'ı için bir süs niteliğinden çok toplum baskısının etkisiyle bir kapanma aracıdır. Hele bu örtüler kir - pas içerisinde iseler süs (!) niteliğinden çok uzaktır. Temiz de olsalar sıkı sıkıya örtüye dolanmanın estetik bir yönünün varlığını kabul etmek biraz zordur.

Psikolojik ve Sosyolojik Nedenleri

GENÇAYDIN

Ağın'da örtülerin atılmayışı ne «süs niteliği» nden ne de gelenekselliğindendir. Ahlak taşassubundandır genellikle. İşin üzücü tarafı da bu zaten, el kadar bir örtü ile korunmaya çalışılan cılızlaşmış ahlak anlayışı. Yüksek erdem değeri olan ahlak kavramını bir örtü altına sokacak kadar basite indirgemek herşeyden önce ilkel bir anlayıştır. Örtünmekle kişi ahlaklı oluyorsa örtünenlerden hiç ahlaksız çıkmaması örtünmeyenlerin de hepsinin ahlaksız olması gerekir. Ahlak değerleri «karasaç» ı kapatmakla kurtarılabileceğimize diyeceğimiz yok. Fakat bir deste saçtan zevk duymaya çalışan nefislerin, kimbilir baskı altına alınmış, işlerine attıkları kokuşmuş, iğrenç daha ne kadar arzuları vardır.

Ne var ki ak örtüleri atmak, uzun süreli bir eğitim sonunda gerçekleşecek ve işte o zaman süs niteliği kazanacaktır.

Ulaştığı kültür düzeyiyle her zaman ögündüğümüz Ağın'lı kadınlarımızın da bütün yurt kadınları gibi toplumdaki yerini bulamamıştır. Örtü altından çıkamayışı ona, arzularımıza boyun eğmek zorunda olan, hükmedilmesi gereken

basit bir yaratık olarak bakıldığını gösterir. Kadın - erkek birbirlerine ilkelce duygular yerine, karşılıklı saygıya dayanan erdemli duygularla bağlı olsalar birbirlerinden kaçmayı gereksiz görürler. Kadın - erkek, insanca duyguların bilincine varsalardı açıklık - kapalılık diye bir sorun olmazdı bugün. Bu konuda Bayan Öğretmen arkadaşlarımıza çok büyük görevler düşüyor. Atatürk Türkiye'sinde Atatürk ilkelerine bağlı olarak yetişmiş olması gereken Ağın'lı bayan Öğretmenlerimizin çoğunu ak örtülerle görürüz Ağın'da. Özgürlüğün bilincine varmamış veya varamamış bir kişi çevresine ne denli etkili olur bilinmez. Ne üzücüdürki toplumun öncülleri durumunda olan ve Atatürk devrimlerinin yetiştirdiği öğretmenlerimiz bile «ak örtüleri» atmak gücünü bulamamışlardır kendilerinde. (Nedenini ise eğitim anlayışımızda aramak gerekir.)

Yetiştirici durumunda olan kadını hem değersiz, itilmiş, insanca yaşama haklarından yoksun bir varlık olarak kabul etmek hem de iyi insan yetiştirmesini beklemek biraz fazla saflık olur. Unutmamalı ki insan kendisine değer verildikçe toplum içerisinde layık olduğu yeri arayıp bulmağa çalışır.

Paris'te Bir Hozakpur'lu

Gerçekten, efendi olmak iyi bir şey, ama, biz bu efendilikte de kantarın topunu biraz kaçırmışız galiba. Bakarsınız, hiç de gerekli olmadığı hal ve şartlarda «Aç yatıp kuyruğu dik tutmak» misali, en küçük, en önemsiz işlerimizi bile adam tutup yaptırmaktan sonsuz zevk duyarız. Elini sıcaktan soğuğa vurmıyan bazı sosyete hanımları gibi...

Fransızlar öyle değil. Gerçi Fransa'da sosyalist bir yönetim yok, ama, sokak başlarında durup, dükkanının kapısından göbeğini uzatıp «Hamal!.. hamal!..» diye seslenen patron kılıklı adamlar da yok. Burada hamallık da, çobanlık da tarihe karışmış. İstasyonda «Porteur - hamal» diye seslenirseniz yanınıza küçük, iki tekerlekli bir yük arabasıyla, resmî kılıklı bir adam yaklaşır. O da, eşyanızı, ancak birkaç metre ötede ki taksi durağına kadar taşır. Bunun dışında, en ufağından en büyüğüne, en hafifinden en ağırına bütün eşyanızı kendiniz taşımak zorundasınız.

İyi bir şey bu. Ama diyeceksiniz ki «Hamallık yapıp ekmek kazanan kişiler de var, onlar aç mı kalsınlar yani?» Onları «ekmek kazanmak» değil, «sürünmek» bence. Güçlü - kuvvetli bir adam, bakarsınız, enerjisini hamallık yolunda tüketiyor. Gelin, biz bu işte Avrupalı gibi yapalım da hamal vatandaş da durumuna uygun daha iyi bir iş bulsun. Şöyle efendice bir iş. Atatürk'ün dediği gibi.

(Devamı gelecek sayıda)

Alimin mürekkebi şehidin kanından daha mukaddestir.

HZ. MUHAMMED

Hürriyet, başkalarına layık görmedikçe sahip olamayacağımız bir şeydir.

W. ALLEN WHITE

Korkaklar ecelleri gelmeden defalarca ölürlər.

SHAK ESPEARE

Günah, yasak olduğu için, ıstırap vermez; ıstırap verici olduğu için yasaktır.

GOETHE

Her insan kendi talihinin mimarıdır.

SCALLUST

Erkek, bir kadın kendisiyle birlikte yaşayana kadar, yaşamasını bilmez.

ENGLISH DIGEST

Bir gamzeye aşık olan nice erkekler, bütün kadınla evlenmek hatasına kurban olmuşlardır.

WOCHENEND

İnsanları anlayan insan umumiyetle, başkalarının anlıyamadığı bir insandır.

Hiçbir insan kıymetsiz değildir ama, birçokları kötü misal olmaktan başka işe yarayamazlar.

Bir insanı elde etmek isteyen, onun çalışması ile ilgilenmeli, fakat bazan onun, başını dinlemesine meydan vermelidir.

KÖY HAVASI

Kurbanım sana
Yrı gözler!.. aç gözler...
Gel, gel otur bart
Nere?

Bak güneş batıyor
Bu havada gidilmez
Evlad seni kurt yer yolda
Gel bugün kalda...

— Gidem emi gidem
Koyma beni yolumda,
Bak ay doğmuş
Her taraf aydınlıkta!...

— Oğul güvenme bu havaya
Bahar havasıdır
Sen gel otur, gitme;
Geceyi burada etle!..

— Anam kızar emi anam
Yarın davara gidecem
Geç kalırsam yarına
Değnek vurur canıma...
Sağol emi sağol
Gidem ben
Geç kalırım yarına...

Ali Muhlis ÖZÇELİK

HISSİZ

Tak... Tak... Tak...

— Kızım kim geldi bak?

Kapı açıldı ve birden

Çınladı kulağımda

«O» kızın sesi acı acı

«Kim» diyen bir babaya deyince «yabancı»

Evet, yabancısıdır.

Temiz bir aşkla sevilmiş olmak

Saf ve içli bir kalbe dolmak

Belki çok acıdır.

Ey! Maddi âlemin maddi çocuğu,

Seni doğuran ananın

Mavi boncuğu

Daha yastığından çıkarılmadı.

Git mezarlığa

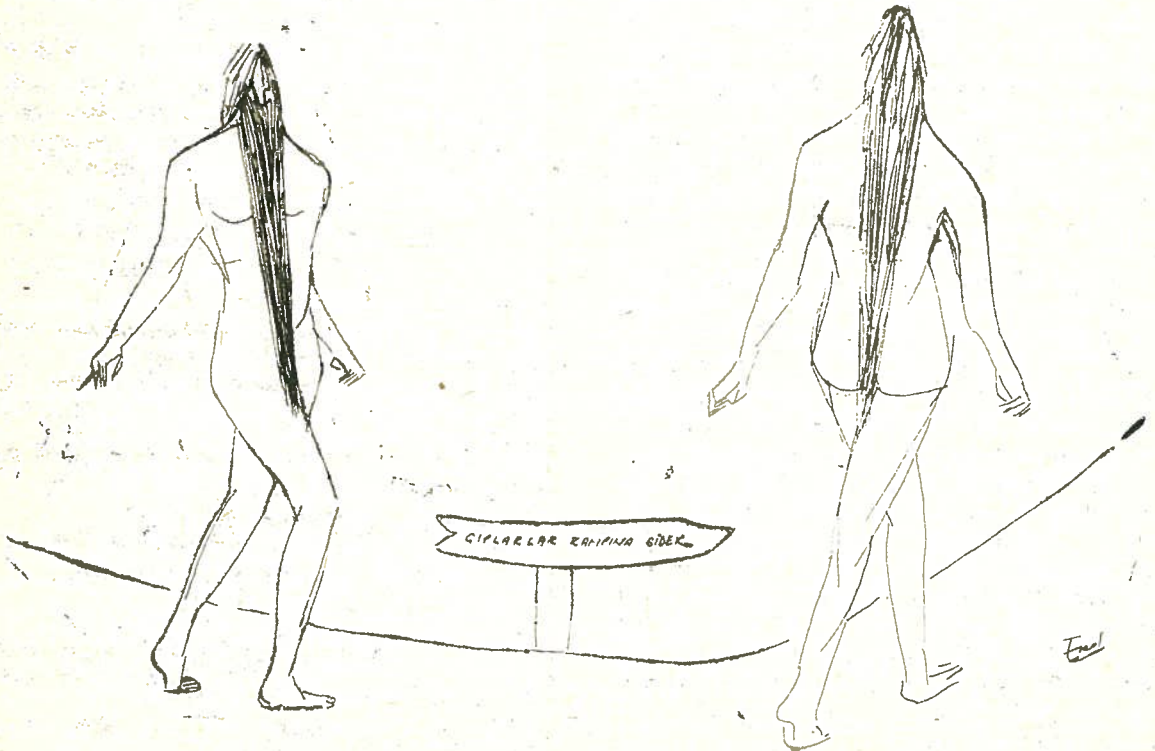
Annenin kabri üzerine eğil,

Ve hatırlaki insan

Aşık olur, fakat köle değil.

Osman Sulhi AKSU

KARİKATÜR

bulmaca

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	S	A	G	I	R				
2	A	L	A	C	A		K	A	S
3	R	E		A	Z				
4	M		D		A	T			
5	I	B	O		P	A	L	A	Z
6	S	A	L	K		T	O	Y	
7	A	L	U	S		A	T	A	S
8	K	I			K	I	R	A	S
9		K					R	I	K

SOLDAN SAĞA :

- 1 — Aysel Soyulu'nun taklitini yaptığı.
- 2 — Yerli tezgâhlarımızda dokunan iki renkli pamuklu kumaş, — Adale
- 3 — Bir Nota — Çok değil — Bir erkek adı.
- 4 — Ölünce meydan kahr.
- 5 — İbrahime derler — Yaygıların adisi (Bir hemşehrimizin Lakabı)
- 6 — İçinde Üzümler Çıgırmır — Bir kuş
- 7 — Tersî Hayvanlara su ver — Tersî tevenk odunu.
- 8 — Bir sıfat eki — Tersî Başa sarılır.
- 9 — Tersî oturma — Tersî Susus arazi

YUKARIDAN AŞAĞIYA

- 1 — Andiriler çok ekerler.
- 2 — Tersî bir göz rengi — Rahmetli imamdayı çok severdi.
- 3 — Tersî Balık tutulur — ilkbaharda yağarsa meyvelere çok zarar verir.
- 4 — Tersî tatlı değil — Soğanın ufağı.
- 5 — Tersî günlerden biri — Tersî bir sıfat eki.
- 6 — Eski posta sürücüsü
- 7 — Bir peygamber — Bir dut cinsi.
- 8 — Şıhlar köyünün yeni adı
- 9 — Bir sayı.

Nevzat FIRAT

Geçen Sayıdaki Bulmacanın Çözümü :

Soldan Sağa

- 1 — Kırmıtık 2 — Emo, Gani 3 — Palu, Ter
- 4 — Em, Za, Ka 5 — Kd, Alu, Z 6 — Armut
- 7 — İya, Çalı 8 — Zıt, Ana

Yukarıdan Aşağıya

- 1 — Kepek, İz 2 — İmamdayı 3 — Rol, Rat
- 4 — Uzam 5 — Ig, Aluç 6 — Tat, Utan
- 7 — İnek, La 8 — Kiraz

Ağın'a Hasret

Kvrıla kvırıla giden yolların,
Bittiği yerlerden başlıyor Ağın;
Bin bir çeşit meyve veren dalların,
Arasında geçti çocukluk çağıym.

Tutam tutam çiçeğini kokladım,
Ara sıra geldim seni yokladım;
Aşık idim sırlarımı sakladım,
Kirazlı, vişneli, elmalı bağım.

Denizin yok ama sendedir yah,
Geline benzersin başı oyalı;
Diyarı gurbette kaldım kalah.
Yığılmış sırtıma dert yağın yağın.

Yunduğum pınarlar derdiğim güller,
Silindi hayelden toylar, düğünler;
Siladanı uzakta bir garip ünler;
Nerede bizim köy nerede Ağın?

Ahmetler, Mehmetler canım Hacılar,
Yetişin imdada bitsin acılar;
Gün yağdı ak örtülü bacılar;
Andıkça sizleri eriyor yağım.

Yıllardır ayrıyım hasretim sana,
Gezmedim dört yanın ben kana kana;
Azrail kıyarsa tatlı canıma,
Cenazem gömülsün toprağın Ağın!...

Mehmet KARATAŞ

Mantık talihsizliklere tahammül eder; cesaret onlarla çarpışır; sabır ile iman ise onları yener.

MME DE SEVIGNE

İlk on beş yıl zarfında, anne oğluna erkek olmağı öğretir; müteakip on beş yıl zarfında, oğul anneye artık çocuk olmadığını öğretir.

SELECTION

Kusurlarını yüzüne söyledikleri için, düşmanlarını sev.

İNGİLİZ ATASÖZÜ

Akıllılar, sözlerini, altına mahsus bir terazide tartarlar.

ECCLUS

Kalb, denize benzer; fırtınaları sâkin zamanları ve taşkınlıkları vardır; bazan da derinliklerinde kıymetli bir inci gizlidir.

HEINE

HABERLER

★ Adalet ve Erkan Yiğitel Öğretmenler evlendiler. Ankara — 22.9.1967

Fatma Yavuz ile Öğretmen Cengiz Öztürk nişanlandılar. Ağın — 13.9.1967

Her iki çiftte de mutluluklar dileriz.

ÇOCUKLARDA TABİİ

Dürtüsel bir sebeple bir yerden başka bir yere hicret etmeye, kaçma, firar, Fransızca anlamı ile Fugue denir.

Esas mevzuumuz, antisosyal bir davranış olan firarlardır. Bunun oluşumunu daha iyi anlayabilmek için evvelâ, çocuğun doğuşundan beri olan behevior'undan yani davranış psikolojisinden, affektif hayatından, dolayısı ile aile psikolojisinden (ve bu meyanda oedipus kompleksinin rolünden); biraz da okul psikolojisinden bahsettikten sonra, firarların en sık olarak rastlandığı adölessans (erginlik) çağı buhranlarından da kısaca söz etmek istiyorum.

Çocuk doğduğu andan itibaren bağımsız olma savaşı içindedir. Hürriyet dürtüsü psikofizyolojik mânâda olmak üzere, insanda doğumla başlar. Fakat cemiyet nizam ve kaideleri bu dürtüyü frenler. Baskı altında tutar. Böylece, gerçekleştiremez ve refülé (bastırma) edilir.

Bağımsızlık dürtüsü yalnız çocukta değil, tâ ezelden beri bütün insanlarda mevcuttur. İnsanlarda bağımsızlık özlemi o kadar ileridir ki, hattâ asrımızda insanlar, Ay'a gitmek, bunalım içindeki bir dünyadan kaçmak özlemi ve çabası içindedir.

Son büyük Cihan savaşlarından sonra, çocuk psikolojisinde evvelce bilinmeyen birçok mekanizmalar keşfedilmiştir. Bunlar sayesinde terbiyeciler metodlarını değiştirmek veya düzeltmek suretiyle, çocuğun davranış psikolojisini değiştirecek yeni terbiye metodları kullanmışlardır. Hemen hemen yarım asır evveline kadar, doğuşundan 3 yaşına kadar olan çocuklar için, iyi ve temiz gıda ile, sağlığa ait ihtimamlar, çocuğun normal gelişmesi için yeter çareler sayılıyordu. Hâlbuki son senelerin denemeleri, bunların yeter tedbirler olmadığını ve çocuğun gelişmesinde, şahsiyetinin organlaşmasında, terbiyesinde; psikososyal ve psikoseksüel etkenlerin rolünün inkâr edilemez bir gerçek olduğunu göstermiştir. İnsanın çocukluk çağından beri affektif hayatı; davranış psikolojisi normal şekilde gelişmediği takdirde, vücutça ne kadar sıhhatli olursa olsun, sosyal hayatında ergeç aykırılıklar gösterecektir.

DAVRANIŞ PSİKOLOJİSİ :

içinde yaşanan çevreye Biolojik, Psikolojik ve sosyal mânâda intibak etme hassasıdır.

1 — Normal, 2 — Sinirsel, endokrinien, moral, sosyal gelişmeler arasında önemli bir yer tutar. Davranışlarına göre :

1 — Stabl, yani Behevioru sabit

Çocuk Hastalıkları Mütchassısı

2 — Enstabl, yani istikrarsız çocuklar vardır. Ve enstabl çocuklarda firarlara daha sık rastlanır.

Çocuk doğduğu andan itibaren gelişen Dinamik bir varlıktır. Buna göre, çocuk psikolojisi bir evrim ettidür. Çocuk davranış psikolojisinde müsait yapılar ve zeminler gibi, çevresinden aldığı terbiye faktörleri ve sosyal tesirler de önemli rol oynarlar. Çocuğun psikososyal hayatında müsabet taklit ve benimsemeler, özellikle aile çevresinden, daha sonra kısmen okul ve diğer sosyal çevresinden gelir. Çocuk ilk zamanlar passif şekilde taklit ederse de, sonra, daha yapıcı şekilde benimser. Okul çağına kadar her bakımdan sağlam görünen bazı çocukların, okulu, özellikle adölessans çağına karakterleri itibarıyla bozulmaları ve Dünyanın her tarafında görülen «Çocuk suçluluğu problemi» ni teşkil etmeleri, bize, çevresel etkenlerin önemini göstermektedir. Aynı zamanda irsi ve familial istidat taşıyanların, bu çevresel etkenlerden daha kolaylıkla müteessir olacağı tabiidir.

Bu itibarla, şahıslar ve özellikle, çocukla - ana - baba arası affektif bağlara ait Neopsikanalistlerin görüşleri ve, sosye-kültürel etkenleri birinci plânda mütalâa etmeleri gayet yerindedir. Karen Horney'e göre, birçok insanlarda çocukluk çağından itibaren görülen «Düşman bir dünyada yalnızlık hissi», ileride meydana çıkacak, bu gibi ruht reaksiyonların kaynağını teşkil eder.

Psikanaliz Ekolü'ne göre : Çocuk psikoseksüel gelişme devirlerinde herhangi bir bozukluk veya saplantı, ileride aşırı erginlik buhranlarına, sosyal ve moral hareketlerine hükmeden davranış kusurlarına sebep olabilir.

Böylece, firarların, genel intibak kusurları içinde ele alınması, yerinde olacaktır. .

Erginlik çağına görülen birçok firarların analitik incelemeleri psikanalistlere hak verdimekte, oedipal çatışmaların önemini bize göstermektedir.

AİLE PSİKOLOJİ :

Şahsiyet gelişmesinde ilk kaynak ailedir. Ana - baba ve çocuklar arasındaki çeşitli affektif ve heyecanlı münasebetler, çocuk ruh sağlığı için son derece önemlidir. Çocuğun gıda kadar, hatta daha fazla sevmek, sevilmek, emniyette bulunmak, şahsiyetini göstermek ihtiyacı mevcuttur. Affektif mahrumiyetlerin, vitamin mahrumiyetlerinden, çok daha önemli olduğunu, Modern Ruh Hekimliği bariz misaller ile ortaya koymuştur. Ai-

Dr. Mebrure YAĞCIOĞULLARI

levi hospitalizm, çocuğun muhtaç olduğu günlük anne sevgisinden mahrumiyettir. Bilhassa ilk aylardan itibaren Bakım evlerinde, Kreslerde büyü-tülen çocukların, en modern fennî imkânlar ve bakım şartlarına rağmen, gösterdikleri ruhi ay-kırılıklar; anneleri ile beraber mecburen Hapishanelerde kalmış olan bakımsız çocuklarda asla görülmemiştir. Demek ki, çocuğun affektif ha-yatını kamçılayan ana sevgisidir. İlk 3. yaştaki çocukların sevgi mahrumiyetlerinde görülen çe-şitli ruhi bozukluklar, 5 yaşından sonraki mah-rumiyetlere nazaran, çok daha fazla olmuştur. Bu ruhi bozukluklar kısa bir süre sonra aile mu-hitine yeniden kavuşan çocuklarda, bazı ruhi te-reddüt ve eveveyn nefretleri gösterse dahi, ekse-riya geçicidir. Bazı hassas çocuklarda ise, haya-tı boyunca devam edecek derin izler bırakabilir. Demek ki, ilerki beşerî elseverliği itiyad olarak kazandıran bu, anadan, babadan gelme ilk ihti-mam ve sevgidir. Annenin çocuğuna olan aşkı ve babanın şevkatle karışık otoritesi, aile muva-zenesinde birbirini tamamlayan iki ana unsur olup, çocuğun psikolojik gelişmesinde son derece önemli rol oynarlar. Tabii her ailede ufak tefek yaralar olabilir. Aile temelleri sağlam ise bun-ların çoğu kabili tāmirdir, bir iz bırakmadan ge-lir geçerler.

Her normal annenin esas rolü ve analık dür-tüsü, doğurduğu ve emzirdiği çocuğunu sevmesi-dir. Bu, çocuğun heyecanı ve moral gelişmesin-de zarurî bir âmildir. Çocuk, bu ilk sevgi kay-nağından aldığı intibalarla, gelecekteki ruhi sağ-lığını ve müsbet sosyal davranışlarını kazana-caktır. Ana aşkı, iç güdüsel ve körükörüne bir sevgidir. Ve çocuğun, evlilik ötesine kadar uza-nan bütün bir affektif hayatı, bu sevgiye bağ-lıdır. Çocuk anasının aşkını muhafaza etmek için, tabii ataklığını dizginlemeyi kabul eder. Terbiye müesseselerinde çocukları robotlar gibi yetiştir-menin çok güç olduğunu, hâlbuki ana yerini tu-tan mürebbiler mevcut olduğu takdirde, bunun çok daha kolaylaştığını tecrübeler göstermiştir.

Herhalde bir ana tarafından çocuğun emzi-rilmesi, şefkatli bir sesle uyutulması onda, do-ğuşundan önce bulunduğu affektif emniyetin bir kısmını sağlar. Bu duygunun çocuğun ruhi inki-şafındaki rolü inkâr edilemez.

Amerika gibi bazı medenî ülkelerde, 20 nci asrın başından beri, yeni doğan çocukların, ana-larından, sun'i sütle emzirilme şeklinde ayrılma-sı, çocuklarda bir çok psikolojik aykırılıklara bil-hassa erginlik çağında nevrotik reaksiyonlara sebep olmaktadır. Bu sebeple 1942 de Molonoy

ve arkadaşları, çocuklarla ,ana ve babalar ara-sındaki affektif bağlantıları sağlamak hususun-da şiddetli bir mücadele açmışlardır. Bu günün çocukları yarının ana ve babalarıdır. Çocuklu-gunda nevrozlu olan çocuklar, yarının psikonev-rozlu ana ve babalarıdır. Böylece çeşitli ruhi anomaliler bir fasid daire gibi nesilden nesile ge-gecektir.

Şüphesiz bütün nevrozlar ve davranış bozuk-lukları, meme - çocuk arasındaki münasebete bağ-lanamaz. Daha büyük ölçüde, zarurî affektif ih-tiyaç mahrumiyetleri veya aksine, israfları ve aile bünyesindeki adaletsizlikler; zamanla müstakbel erginlerde çeşitli intibaksızlıklar yaratır.

Çok küçük yaşta ana şefkatinden, aile muhi-tinden mahrum olarak büyütülen çocuklarda gö-rülen ruhi ve fizik belirtilerin bir kısmı, had de-recede olmak üzere erken görülürse de, mühim bir kısmı sinsi seyreder, daha ziyade erginlik ha-yatında görülmek üzere, geç meydana çıkarlar. Bunlar, çocukluklarından beri gerçek bir şefkat hasreti içinde kıvranan ve aşağılık duygusunun zebunu olarak, normal sosyal münasebetler kur-makta güçlükler gösteren insanlardır.

Sempati yoksallığı ve çocukluk hayatın-daki doyumsuzluklar, erginlik çağı için kötü bir zemin hazırlar. Ebeveynin birinin veya her iki-sinin erken ölümü, üvey anne veya o kişilikteki bir ebeveynin mevcudiyeti, annenin çocuğuna karşı ilgisizliği hattâ çocuğuna karşı sevilme-yen bir kocadan olması veya başka sebeplerle duyduğu şuur dışı nefreti, karı - kocanın geçim-sizlikleri, boşanmaları veya ana - babaların muh-telif sebeplerle çocuk sevmekte ve büyütmeekteki yetersizlikleri, derece derece rol oynarlar.

Bilhassa anaların, çocuğunun psikolojik ter-biyesi ve affektif ihtiyacı hakkında bilgisi olması lâzımdır. Şüphesiz, sevginin küntlüğü kadar aş-ırı derecesi de zararlıdır. Çok mübalâğalı bir ana aşkı da ilerki sinirliliklerin kaynağını teşkil ede-cektir. Mes'uliyet duygusu ve müsbet sosyal dav-ranışlar, çocuğa ana - baba tarafından kazandır-ılır. Çocukların ruhi ihtiyaçlarına tabii mecralar verilmediği takdirde, ileride çeşitli ruhi aykırı-lıklar görülebileceği tabiidir. Çocuktaki impulti-an mahiyetinde olan düşmanca dürtüler, bilhas-sa çocuğa kâfi sevgi ve şefkati veremiyen ana - babanın zaaflarından meydana gelir. Bu meyanda sade bir çocuğun tercihi, âdil olmayan mua-mele, aşırı müsamahale aşırısıkma arasında mu-vazenesiz davranışlar, aşırı baskıları da nazarı itibare almalıdır. Bazan seven bir büyükanne, an-layışlı bir hoca, iyi dostlar da, çocukta müsbet telâfilerle, ruhi aykırılıkların yerleşmesini önle-yebilir.

(Devamı gelecek sayıda)

Ağın Folklör Müziği

İsmail BEYDEMİR

Bu konuyu bir derleme amacı ile ele alıyoruz. Konuyu benden daha iyi bilen kimseler olabileceği gibi, bu yolda şimdiye dek hiç bir yazı ve derleme yapılmadığı için, yalnız kendi bilgi ve edingimize dayanarak y a z a c a ğ ımız d a n , eksikliklerimiz, unuttuklarımız da olabilir. Heride, kurulması artık çok gerekli olan «Ağın Folklör Topluluğuna» bir ışık tutmak amacı ile, bu konu üzerinde yazımızda görülecek eksikliklerin DERGİ aracılığı ile tamamlanmasını bir anket önerisi olarak ileri sürüyoruz. Öyle bir durum olagelmektedir ki, bizim gençlik günlerimizdeki Ağın Folklör müziği ve oyunları ile bu gün arasında epeyce bir değişiklik (daha doğrusu bozulma) olmuştur. Buna göre bizden daha eskilerle bu gün arasında büyük farkların bulunduğu da bir gerçektir. Bizden eskilere daha çok önemli bir görev olacak bu eleştirmeyi bir Ağınlı olarak anket durumunda dergiye aktararak konuyu kayda alma çok yerinde olacağı kanısındayız. Şöylece bir ağın yöresine bakarsak, Ağın'dan başka folklör müziği ve oyunlarını derlememiş bir komşumuzu göremeyiz. Ağın'ın aydınlık bölgesi olduğu inancını yere düşürmemek için, yakın bir gelecekte bu eksikliğimizi tamamlamamız çok zorunludur.

Ağın folklör müziği ve oyunlarının Türk Halk Müziği ve Oyunları ile doğal olarak sıkı bir bağlantısı olduğu gibi, bölgesel ayrıntıları da ilk bakışta görülür. Folklör Müziği üzerine ayrıca bir inceleme yazımız olduğundan, burada ancak Ağın Folklör Müziği ve oyunlarının ezgi ve ritmik yapıları üzerinde duracağız. Her bölgede olduğu gibi, Ağın'da da müzik ve oyunlarımızın oluşumuna yan etkenler büyük etki yapmıştır. Büyük ve güçlü Eğin - Elâzığ müzik ve oyun akımlarının arasında kalan Ağın müziği de, eskiden getirdiği pentatonik müzik yapısından bir hayli kaçmıştır. Hele Elâzığ (Harput) un Osmanlı sarayına kişiler sokması sonucu, saraycılık eğilimi ile yerine dönenlerce halk müziğini de saraylılık baskısına tutmuş, halktan kopan bu azınlığın anlamsız adlarla saray müziğine benzer bir müzik *olagetirmişlerdir*. Böylece kapıkulluğu düşüncesinden kurtulamayan bu kimseler, saray *burjuvalarına* yaklaşma hevesi ile, Harput bölgesinde soysuz bir müzik akımı *doğurtmuşlardır*. Şimdi bile bir üstünlük kompleksi içinde bulunan bazı kişiler *tuttukları* bu havalar Ağın müziği-

ne de bir koku bulaştırmıştır. Eğin'in katıksızlığı ile Elâzığ'ın iki kollu akımı ortasında Ağın folklör müziği, bir Ağın deyimi ile «Arada kalmış Eraros» örneği olmuştur. İşte bu durumu *gören bazılarımız*, Ağın'ın özel bir müziği ve oyunu olmadığı kanısı ile böyle bir derleme ve topluluğa gereklilik görmemiş de olabilirler. Ancak bu kanı bizce yanıştı, çünkü bu gün ne bulmuşsak o Ağın'ın malı sayılır, çevredeki benzerlikler değerden bir şey *yitirtirmez*. Yine de derleme ve organize ayrıntıları iki yakın çevrenin çok benzer oyunlarını bile bir toplum karşısında gösterse, asıldaki benzerlik organize yok olur ve seyreder.

Ağın havalarının ezgi yapısı, Türk Halk Müziğinde olduğu gibi, Si koma bemolu ile işlenen, Do majör, Sol majör, pek az olarak da Re minör, De minör tonlarında gezinir. Alaturkacıların bütün bu konularda söz sahibi olduğu çağlarda, Halk müziğimizi de sözde kendi bilimleri ile incelemiş, bu ezgilerimizi Hüseyini Dağı; Hicaz, Hüzzam diye adlandırmışlardır. Nasıl ki Muzafer Sarısözen bilimsel bir elle Halk Müziğimizi inceleyerek onun gerçek değerini kendi teknik yapısı içinde aramışsa, bütün bu makamlarla hiç bir ilgisi olmadığını da bize ispatlamıştır. Halk gibi müziğini de horlayan saraylı elbetteki bu müziğin değerini anlayamayacaktı. Daha da ileri giderek bunun bir müzik olmadığını, asıl sanat müziğinin alaturka saray müziği olduğunu, böylece de Türk Müziği adı ile, duyup anlamadığımız ezgileri, bize mal etmek hevesine kapılmışlardır. Ancak halk müziğinin gerçek kurtarıcısı Sarısözen'in gelişi tüm Anadolu müziğine renk ve canlılık vermiştir. Dergimiz adına Sarı sözen'i burada saygı ile anmayı bir ödev sayarız.

Ağın müziğinin ritmik yapısı ise yine Anadolu'da bulunan diğer ritimler gibi; iki vuruş dört zamanlı, iki vuruş altı zamanlı, iki vuruş beş zamanlı dört vuruş sekiz zamanlı, dört vuruş dokuz zamanlı ritimler vardır.

Ağın folklör müziğinin tümü dört ana dalda toplanır :

- I — Dinleme Müziği,
- II — Oyun Müziği,
- III — Ağlatma ve Yol Müziği,
- IV — Bitiş Müziği.

I — *Dinleme Müziği* : Bu dal da ikiye ayrılır :

- 1 — Mayalar,
- 2 — Türküler,

1 — *MAYALAR* : Anadolu'nun bir çok yerlerinde Uzun Hava diye adlandırılan bu ezgiler, ölçsüz ve ritimsiz havalardır. Yazılamaz (denenmiştir ama başarılı olamamıştır) dinlemekle öğrenilir. Ağıt niteliğinde duyguların *deyiminde* daha çok kullanılmıştır.

(Devamı 14. sayfa)

Amerika'dan Bir Mektup var;

Ağın Kültür Derneği Başkanlığına;

Geçen Cuma günü eve geldiğim zaman masanın üzerinde bir tomar kağıt gördüm Pullardan Türkiyeden geldiğini anladım. Yırtılmış olan ambalajındanda anlaşıldığına göre, çok uzaklardan geldiği belliydi. Öteye beriye atılmaktan, yorgunluktan bitkin bir halde masanın üzerine uzanmış beni bekleyen bir arkadaşına benziyordu. Evvela gönderenin ismini okudum : V. ÖZKUL. Bu ismi taşıyan bir kimseden umulmadık bir zamanda, böyle birşey beklemiyordum doğrusu... Memleketten Onbinlerce Kilometre uzakta bir AĞIN'lıyı hatırlayıp arada sırada kart, mektup yahut mecmua gönderecek pekaz kimse var diyordum kendi kendime. Akılım, isinle meşgul olmakta dursun, ben mecmualardan birini elime alıp isinlere baktığım zaman kimden geldiğini öğrendim. İlk sayısını okumaya başlayınca, giriştiğiniz bu mutlu işin ne kadar faydalı olacağını anladım. Düşüncelerle haşır neşir olan hislerimi anlatmak, ne kolay ne de mümkün benim için. Ben böyle derin hisleri hiçbir zaman anlatmağa muvaffak olamamışımdır. Aslında anlatmaktan çekinirim, daha doğrusu korkarım. Yanlış anlaşılacağından yahut hakiki manasıyla anlatamıyacağımdan çekinirim. Hakikatte böyle derin hisleri izah etmek için kelimelerin yeterli kuvveti olmadığını düşünürüm. Kelimeler her zaman insanların duygu ve düşüncelerini izaha yeterli olamazlar, diye bir his vardır her nedense içimde.

Mecmuaları okurken, neler hissettiğimi birkaç satırla kısmen de olsa anlatmağa çalışacağım.

Gönderilen beş dergiyi iki gecede bitirdim. Aboneleri okurken tanımadığımı veya hatırlıyamadığımı bazı isimlere rastladım. Fakat çoğunu hatırladığımı gördüm. Bazı yazıların beni taa eski günlere sürüklediğini ve o günlerin hayaliyle ne kadar mesut anlar yaşadığımı tekrar düşündüm.

Daha birçok şeyler yazmağa başlamadan önce bu Dergiyi çıkaranları ve yaşatmaya çalışanları candan kutlarım. Dergi vasıtasıyla bu uzak diyarlardaki AĞIN'lıyı da hatırlamış olduğun için Vâkıf sanada çok teşekkür eder inandığın bu doğru ve kutsal yolda başarılar dilerim.

Okuyucu mektuplarından alınan pasajlardan ve düşünceler sütunundaki konuşmalardan çıkardığını sonuca göre herkesin en az benim kadar memnun olduğunu görürüm. Bir Derginin okuyucularına bu hissi verebilmesi, ne büyük bir başarı. Hemde ilk emekleme devresinde bunu hissettirmesi büyük bir çabanın sonucu olduğu belli.

Gelen mektuplardan birkaç satırla bile olsa bahsedilmesi insana hoş bir his veriyor. Bu hislerin etkisiyle bende AĞIN'a gittim. Fakat senelerce önce görmüş olduğum AĞIN'a. Çocukluğumun anılarıyla dolu olan bu toprak parçasının ne çevherler yetiştirdiğini çok defa taktirden aciz kalmışızdır. Bu toprağa beni götüren yazıları doya, doya okudum. Bende onlarla beraber ELAZIĞ yollarında yürüdüm; Bende sessiz sedasız mehtaplarında dut sallayıp yiyenler arasındaydım. Ben de düğünlerde güzel oyunlar oynayanları hayranlıkla seyredenler içerisindeydim. Bütün bunlar ve bunlara benzeyen anılar güzel, kıymetli birer hatıra olarak bizleri biri birimize bağlamakta devam ediyor. Zamanın yok edici kudreti bu sağlam duyguyu zayıflatıp ortadan kaldıramıyor.

Söylemek istediğim şeylerden uzaklaştım galiba. Ne diyordum, Haa.. hatırladım. Okuyucu mektuplarından alınmış pasajları okurken gözümün önünde canlanan şu tabloyu anlatmadan geçmiyeceğim : Küçükken tarlada çalışanlara yemek götürürdüm. Bazen yolum ÜÇDUT'tan geçerdi. ÜÇDUT'lar bizim bahçeler gibi her fırsatta gittiğimiz yerlerdi. Aynı zamanda o güzelim yerler bizim mahallenin davar yatağıdır. Öğlen zamanı davarlar yatmağa gelirdi oraya. Kup kuru dağlarda öğlene: kadar kilometrelerce gidip, karın doyuracak bir parça yem bulmağa çalışan koyun ve keçiler, yazın kavurucu sıcak altında ÜÇDUT'a su içmeğe gelmek için can atarlar. Daha bayırlarda iken dutları gören hayvanlar koşmağa başlardı. Biran önce susuzluklarını gidermek için o buz gibi suya burunlarını daldırarak nefes almadan içmek için koşarlardı. Bu gayret nereden geliyordu? Bilhassa kuyruklarını çekemiyen o zavallı koyunları koşturan sebep neydi? Niçin hep beraber suyun gözüne dalarcasına atılıp itişe kakışa su içmeğe çalışıyorlardı? Niçin yüzlerce metre uzunluğundaki arkten rahat rahat su içmiyorlardı da o ufacak suyun gözüne girmeğe çalışıyorlardı. O zamanlar hayvanların bu hareketini seyrederken bu sorular aklıma gelirdi de bir türlü cevap veremezdim. Hayvan der geçerdim. Çok susamış ne yapsın. Bir gün akıl edipte rahmetli Mustafa Dayı'ya (BEKMEZ) sormamışım. Herhalde onun vereceği cevabı işitmek çok hoş olacaktı. Bekmez Dayı'yı burada yadederken bir nüktesi aklıma geldi. Bir Çobanın derdini anlatması ve kendine özge bir çare bulması bakımından manalı bir nükte. Burada yazmak uzun olacağı için bunu İsmail Beşe'den rica edeceğim. «Şapkamı havaya atıp, düşünceye kadar Reisicumhur olsam..... gilin keçisini öldürürdüm» demiş Mustafa Dayı.

Ağın Folklor Müziği

2 — **TURKÜLER** : Ölçülü, ritimli, sözlü olarak yapılan bütün müzik bu türe girer. Ancak bu havalarda oyun da oynandığından, oyun müziği ile ilgilidir - de.

II — **OYUN MÜZİĞİ** : Bu dalı incelerken, ayırımlarda konuyu oyun olarak inceleyeceğiz. Oyunla ilişkili müziği de bu arada anlatacağız. Bu dal da yedi bölüme ayrılır.

- 1 — Ağır halaylar.
- 2 — Tırnanne - Tamzara.
- 3 — Düz halaylar.
- 4 — Büyük cevizin dibi - Üç ayak.
- 5 — Hirpani.
- 6 — Kol oyunu.
- 7 — Yumruk oyunu - At oyunu.

1 — **AĞIR HALAYLAR** : Bu halayların hepsi dört vuruş dokuz zamanlı ritimde yapılır. Ağır-Ağırca - Yürükçe ardı ardına düz halaylara geçişe götürülür. Birinden diğerine ara verilmeden, çoğu kez ölçü ortalarında geçilir. Bunun için özel bir alışkanlık gerekliliği vardır. Ezgileri sol majör, re minör tonlarında gezinirler. Ağır, ezgin, mertlik dolu bir oyun görünümü vardır. Figür anlatımı oyunun notası verildiğinde yapılacaktır. Aynı oyunlar niteliğinde arada maya okunarak oynanan bir oyun daha varsa da, bu dizinin dışında Ağın'da tek olarak oynanır.

2 — **TIRNANNA - TAMZARA** : Bu oyunların ritimleri de dört vuruş dokuz zamanlıdır. Tırnanne; Ağın'ın tek denilebilecek özel bir oyundur, de minör tonunda beş ses arasında gezinir, böylece ezgi yapısı da diğer havalardan başkadır, figür anlatımı notası verildiğinde yapılacaktır. Tamzara; Bütün doğu illerinde oynanan bu oyun'un da Ağın'da özellikleri vardır. Ritim yapısı yine Dört vuruş dokuz zamanlıdır. Ezgisi Erzurum tamzarasından değişik olup, daha varisyonlu bir oktavlık sol majör gamı içinde gezinir. Figür anlatımı notası verildiğinde yapılacaktır.

3 — **DÜZ HALAYLAR** : Bu oyunların tümü iki vuruş dört zamanlı ritimlidir. Melodik yapıları çoğunun pentatoniktir. Do majör, sol majör tonlarında gezinirler. Son yıllarda alaturka özentili halk müzisyenleri bu oyun havalarda önemli bozulmalar yapmaktadırlar. Varisyonlu ilk kulakta hangi hava olduğunu bile anlama zor bir duruma getirmişler. Kromatik gezintili bir şeyler olmuş. Bu kola giren oyunlar şunlardır. Bahçeye indimki (bu oyun iki türdür. birinin melodisi erkeklerin oynadığı ve bilinendir. Diğer kadınların türküsü ile oynadıklarıdır. Aslı kadınların oynadıkları ve söyledikleridir, sazlarla çalınmaya başlamasından bu yana, her gelen müzisyenden kendinden bir şeyler katarak aslıyı bozmuştur). Geceği, Leylani havalarından başka şimdi oynanmaz olan anam anam çaydan mı geçtin oyunları vardır. Figür anlatımları notalarının altında verilecektir.

Amerika'dan Bir Mektup var ;

Tenkidleri büyük bir olgunlukla karşıladığınızı ve yapıcı olanları kabullenip tatbik ettiğini gördüm. Bu başarı yollarınızdan biri. Her derde çare bulmak mümkün olmayacağı için bizim çaresi bulunacak dertlerle uğraşmamız gerekmektedir. Bunun için de plânlı bir şekilde toplu olarak, toplumun yararına yapılması elzem olan şeylere inanmış bir toplum olarak yapmağa çalışmak lazım. Muhakkak ki yapılması icap eden birçok şey var. Bu herkesce malûm. Beydemir'in dediği gibi bize Dirikko gilin Süleyman'lar lazım. Bu demek değildir ki herkes AĞIN'a gidip yerleşsin bu bir fantazi olur. Ekmeğini dışarda kazanmaya mecbur olanların oraya gidip yerleşmesini düşünmek hayalden ileri gidemez. Fakat herkes AĞIN'a birşeyler verebilir. Buda bîlfiil orada çalışmak, fikir de öncülük etmek ve maddi yardımla olur. AĞIN bütün AĞIN'lıların karnını doyuracak bir hale geldiği zaman oraya dönmeyecek AĞIN'lıya rastlamak pek nadir olur zannediyorum.

Derginin her sayısındaki ilerlemeyi görmemek mümkün değil. Yapılan tavsiyelerin değerlendirildiğini, bu işlerle uğraşanların ilericisi ve hoş görür olduğunu görmek insana haz veriyor. Davaların suyun gözüne hücumu, onların susuzluktan ne kadar bağıran olduklarını gösterir. İnsanlardaki bu aşırı istek ve ihtiyaç birçoklarının düşünce tarzında tesir ettiği için onu anormal harekete sevkeder. Yaşama içgüdüsüne tesir eden herşey biran için düşüncede panik yaratır. Bunların içerisinde aşırı sevinç keder de vardır. Bazı yazılardan anladığıma göre böyle bir yakınlığa, birleşmeye susamış olan bizler dergiyi okur okumaz aşırı sevincin etkisiyle derhal senelerden beri hasretini çekipte bir türlü gerçekleştirememiş olduğumuz bir gayeye dört elle sarılıyoruz. Bu gibi hallerde itidal aramak biraz zor. Temenni edilen birşey varsa, o da bu arzuların zamanla sönüp kaybolmasına, çalışmaktır. Derginin çıkarılması için nasıl güzelce plân yapılmışsa, AĞIN için yapılacak işler içinde uzatılan plânlar yapılması zamanı gelmiştir. Her sahada yetişmiş AĞIN'lıların yardımdan çekinmeyecekleri aşîkârdır. Bu hususta benimde yapabileceğim birçok şeyler olduğunu biliyorum. Oradaki ihtiyaçları sizler kadar yakından göremiyecğim için, göndereceğiniz ihtiyaç listesine göre malûmat toplayıp zaman zaman Derneğe göndermeyi bir borç bilirim. Bu ileri memlekette yararlanacağımız birçok şey olduğu malûm.

Herhangi bir isteğiniz olursa tereddüt etmeden yazmanızı rica eder selâm ve başarı dilekleriyle yollarım. 22.7.1967

Mehmet TÖZÜN

ABONE ADRESLERİ

240 — Vahap KİŞOĞLU
Özel 19 Mayıs Koleji Müdürü
Paris Caddesi No : 11
—ANKARA—

241 — Yıldız İRENGÜN
Yenimahalle Serdar Sok No 44
—ANKARA—

242 — Sabahattin TURGUT
Mercan Köyü İlkokulu Öğret.
GÜNYÜZÜ—SİVRİHİSAR
—ESKİŞEHİR—

243 — Aydın GENÇOSMAN
P. K. 191 BAKANLIKLAR
—ANKARA—

244 — Naim ERBİL
Demirlübalçe İnş Sokak
Özel Ap. No. : 13/4
—ANKARA—

245 — Celâl TANRIVERDİ
Çimento Fab. Ticaret Memuru
—ELAZIĞ—

246 — Doğan SÖNMEZ
Cemal Gürsel Cad. No : 39/10
—ANKARA—

247 — Turgut SÖNMEZ
Cemal Gürsel Cad. Geçit Sok.
No : 20/2
—ANKARA—

248 — Sabahattin SARIOĞLU
İç Cebeci Kutlugün Sok 29/D
—ANKARA—

249 — Sabahattin BERİKMAN
Özbekler Mah. Şafak Sok. No. 2
—ANKARA—

250 — Nuri MODAN
Yenimahalle Demetevler 2.
Cadde No : 70
—ANKARA—

251 — Lütü SOYLU
Seyir ve Hidrografi Dairesi
Muhasebe Şubesi
ÇUBUKLU—İSTANBUL

252 — Ertuğrul DAYIOĞLU
Akbuğuk Cad. Yamaç Ap. No :
62/3 SULTANAHMET
—İSTANBUL—

253 — Mehmet Salim ÖZER
Hukuk Fak. Cebeci Öğ. Yurdu
—ANKARA—

254 — Rahmi NİKSARLI
Uzunül Mahallesi
AGIN—ELAZIĞ

255 — Dr. Gülören
UNLUOĞLU
Anafartalar Caddesi Çikrikçi-
lar Yokuşu Kınacı kardeşler
Ap. No : 11/5
—ANKARA—

256 — Memduh SOYLU
T.C.D.D. 5. İşletme Müdürlü-
ğünde Muhabere Şefi
—MALATYA—

257 — Sadık KORKMAZ
T.C.D.D. 5. İşletme Müdürlü-
ğünde Muhabere Şefi
—MALATYA—

258 — Dr. Nevzat EROL
İmrahor Caddesi Kırmızı Sokak
Kırmızı Ap. No : 3/4
—ANKARA—

259 — Turgut OKAY
Okay Kollektif Şirketi Park
Caddesi No : 55
—ELAZIĞ—

260 — Hükmü YAVUZ
Kız Enstitüsü Öğretmeni
BOR—NİĞDE

261 — Diş Tbb. Cemal MERİÇ
Cemal Gürsel Cad. No : 86/6
—ANKARA—

262 — C. Metin ŞEKERCİOĞ-
LU Cumhuriyet Savcısı
ILGAZ—ÇANKIRI

263 — M. Nuri KARADAYI
Birlik Ticarethanesi Fuzuli
Cad. Serhat Ap. altı No : 103
—MALATYA—

264 — Erdem DEMİRAG
Bahçelievler 14. Sok. No : 11/A
—ANKARA—

265 — Zafer GENÇAYDIN
İlköğretmen Okulu Resim Öğt.
—DİYARBAKIR—

266 — Adnan YURTÇU
Fırat Mah. 1. Sok. No : 18/A
—MALATYA—

267 — İbrahim TÜRKER
Fındıkzade Şair Mehmet Emin
Sok. No : 23-25 Daire : 5
ÇAPA—İSTANBUL

268 — Adil YÜCEL
Sümer Ortaokulu Öğretmeni
—MALATYA—

269 — Mevlüt ÖKSÜZOĞLU
Ankara Kambyo Müdürlüğü
Konya Sokak No : 25
—ANKARA—

270 — Kemal GÜLİTER
Elektrik - Elektronik Sanat
Enstitüsü Atölye Şefi
BEŞEVLER—ANKARA

271 — Soner BİLGİN
İskitler Sel Sokak No : 44
—ANKARA—

272 — M. Nuri GENÇOSMAN
Şifa Sok. İkbāl Ap. No : 5/1
Daire : 5
KADIKÖY—İSTANBUL

273 — A. Remzi GENÇOSMAN
Çıracılar Caddesi No : 58
—ADAPAZARI—

274 — Şen ERK
Kız Enstitüsü Resim Öğretmeni
—İSKENDERUN—

275 — Erdoğan DERVİŞOĞLU
İç Cebeci Özsoy Sok. No : 3/8
—ANKARA—

Hayırseverler Derneğinin çalışmaları elbetteki burada bitme-
miştir. Yeni teşebbüslerini olacağı muhakkaktır. Keban Barajı ile
iktisadi ve coğrafi olanakları değişen Ağın'ın yeni atılımlar yap-
ması gerek. Inegöl ilçesi derneği, bölgenin ihtiyaçlarını Devlet
Planlama Teşkilâtından alarak, ilgili bakanlıklarca da devlet yar-
dımı sağlayıp, meyve suyu fabrikaları ve soğuk hava depoları yap-
tırmaktadır. Gelecekte balıkçılığın gelişmesi beklenen, Ticaret Ba-
kanlığınca güney komşularımıza sevki düşünülen ilkbahara kadar
dayanıklı üzümlerimiz göz önüne alınırsa böyle bir teşebbüsün hiçte
boş şey olmayacağı görülür. Bir tesisin kuruluş masraflarının yüzbin
lira civarında olduğu söylenmektedir. Sayın dernek yöneticilerinin
esinlenmesini dileriz.

Zira bu yönde atılacak her adım, gerçek kalkınmanın başlangı-
cı olacaktır.

AGIN

Ressamın Duyguları Tablolarında,
Şairin Yaşantıları Mısralarında,
Yazarın Düşünceleri Kitaplarında,
Sizin Zevkleriniz ise AĞIN KUYUMCUSUNDA.

AĞIN KUYUMCUSU

HALÖK NIKSARLI

*Altın ve Mücevherat İhtiyaçlarınız, Hertürlü Tamir İşleriniz
için Emrinizdedir.*

*Ancak mağazamızda bulunabilecek çok orjinal modeller için
Türkiye'nin her tarafından sipariş kabul edilir.*

PARK CADDESİ No. 37 ELAZIĞ

ÇINAR RESTORAN

MUSTAFA CELENK

SULTANAHMET DİVANYOLU NO. 166

TEL : 27 47 57 - İSTANBUL

ağın

FİKİR VE SANAT DERGİSİ

Mehmet ORHAN

AĞIN

Hüseyin KABASAKAL

Nuri ONAT

Niyazi GENÇOSMANOĞLU

İsmail BEYDEMİR

Osman Sulhi AKSU

Dr. Vâkîf ÖZKUL

Cevat ONAY

Saim ÇOTUR

Dr. Mebrure
YAĞCIOĞULLARI

İsmail BEYDEMİR

10/67